

Q.P. Code 00003526

Time: 3 Hrs.

Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q. 1. Answer any two of the following three questions.

- A. Explain the importance of rural development.
- B. Explain the various objectives of rural development.
- C. Explain the scope of rural development.

Q. 2. Answer any two of the following three questions.

- A. Explain the nature of rural society.
- B. Explain in detail the characteristics of rural society.
- C. Elaborate the factors of the origin of rural society.

Q. 3. Answer any two of the following three questions.

- A. Explain the various functions of the family system.
- B. State the various types of caste system.
- C. Explain the changing nature of the class system.

Q. 4. Answer any two of the following three questions.

- A. Explain in detail the role of NGOs in social change.
- B. Explain the need for public participation in social change.
- C. State the factors that lead to social change.

Q.5. Write any two notes on the following.

- A. Concept of rural development.
- B. Programmes of Rural Development.
- C. The importance of caste system.
- D. Types of family.

Q.P. Code 00003526

वेळ : 3 तास

गुण : 100

सूचना: 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्रश्न 1. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

अ. ग्रामीण विकासाचे महत्व स्पष्ट करा.

ब. ग्रामीण विकासाची उद्दिष्टे सांगा.

क. ग्रामीण विकासाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

प्रश्न 2. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

अ. ग्रामीण समाजाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

ब. ग्रामीण समाजाची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.

क. ग्रामीण समाजाच्या उत्पत्तीतील घटक सांगा.

प्रश्न 3. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

अ. कुटुंब व्यवस्थेची विविध कार्ये स्पष्ट करा.

ब. जाती व्यवस्थेचे विविध प्रकार सांगा.

क. वर्ग व्यवस्थेचे बदलते स्वरूप स्पष्ट करा.

प्रश्न 4. खालील तीन पैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा.

अ. स्वयंसेवी संस्थांची समाज परिवर्तनातील भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.

ब. सामाजिक परिवर्तनात लोकसहभागाची गरज स्पष्ट करा.

क. सामाजिक परिवर्तनास कारणीभूत असलेले घटक सांगा.

प्रश्न 5. खालील पैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा.

अ. ग्रामीण विकासाची संकल्पना.

ब. ग्रामीण विकासाचे कार्यक्रम.

क. जातीचे महत्व.

ड. कुटुंबाचे प्रकार.